

2.2 IZPISOVANJE

Ko je določen izpis pripravljen (datoteka izdelana), se v vrstici sporočil izpiše sistemsko sporočilo `Priprava izpisa/postopka <ime postopka>` je končana. Sedaj lahko datoteko izpišemo.

Če je med izvajanjem posameznega programa prišlo do napake, se na zaslonu izpiše sistemsko sporočilo (gl. poglavje 2.3 *Pregled sporočil o pripravi izpisov*): `Napaka pri pripravi izpisa/postopka <ime postopka> (<koda napake>)`.

Vsa sistemska sporočila se izpisujejo na zaslonih vseh sodelavcev, ki so prijavljeni na isto lokalno bazo podatkov. Pri delu v segmentih COBISS/Katalogizacija in COBISS/Izposoja je to lahko moteče, zato lahko vsak uporabnik sam določi, ali naj se sistemska sporočila na zaslonu izpisujejo ali ne (gl. poglavje 3.9 *Nastavitve*, parameter *Broadcast*). Pri delu v segmentu COBISS/Izpisi je priporočljivo, da se sistemska sporočila na zaslonu izpisujejo.

Če nam izpis v formatu COBISS ne ustreza, izberemo namesto postopka `izpisovanje` postopek `prenos` (gl. poglavje 2.4 *Prenos*), s katerim lahko izpis pretvorimo v druge nabore znakov in pošljemo na nam dostopen direktorij ali drug računalnik ter ga obdelamo z drugimi urejevalniki besedil. Enako velja za izpise, oblikovane v drugih izpisnih formatih (npr. bibliografije v formatu HTML ali LaTeX).

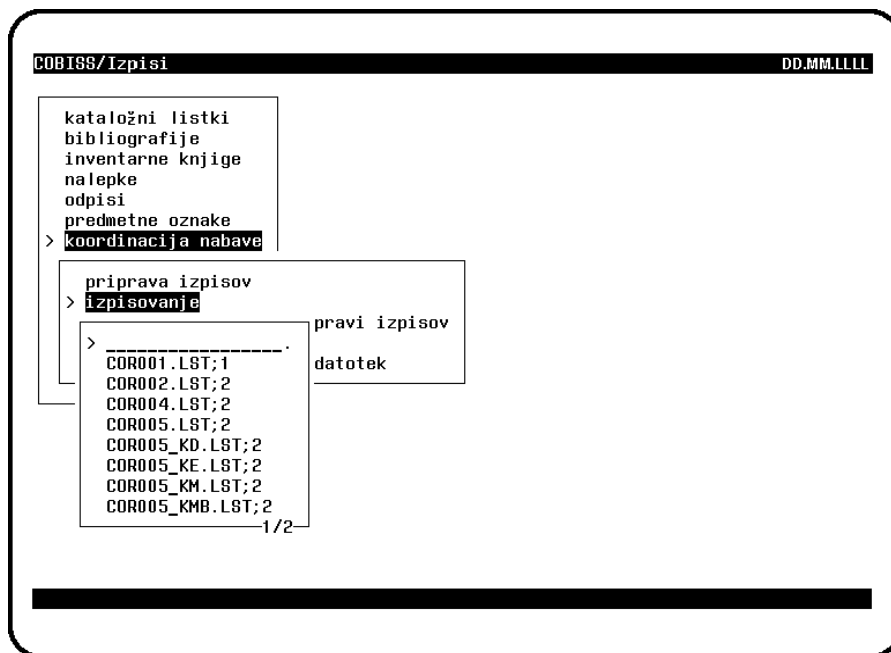
IZBIRA IZPISNE DATOTEKE

Po izbiri možnosti `izpisovanje` se izpiše seznam datotek, med katerimi izberemo tisto, ki jo želimo izpisati. Lahko pa ime datoteke vpišemo v prvo vrstico, vendar moramo prej pritisniti tipko `[Return]`, da program dovoli vpisovanje.

Če je seznam datotek daljši od velikosti okna, se v desnem kotu spodnjega roba okna izpiše številka tekoče strani in število vseh strani. Seznam listamo s tipkama `[KP5]` in `[KP8]` (oz. `[Next Screen]` in `[Prev Screen]`).

Vsaka datoteka ima svoje ime. Poimenovanje je sledeče (za podrobnejši opis gl. poglavje 3 *Delo z datotekami*):

IME_DATOTEKE.TIP_DATOTEKE;VERZIJA_DATOTEKE

Slika 2.2 - 1: Izbira izpisne datoteke

Prve tri črke imena so iste pri vseh izpisih znotraj ene vrste izpisa (npr. vsi izpisi pri statistikah se pričnejo s STA). Zaradi večje preglednosti je pri nekaterih izpisih lahko dodana še **končnica** (npr. CIR001_01 - izpis pri izposoji za oddelek 01; BIB201_NIKL - osebna bibliografija g. Nikla; DSC001_EXTR - izločene strani iz datoteke DSC001).

Po izbiri datoteke se izpiše okno s podatki: ime, tip (LST) in verzija datoteke, ime (naslov) izpisa, datum in čas kreiranja ter število strani izpisne liste. Obenem se izpiše meni, v katerem izberemo, kam bomo izpisali izbrano datoteko, na zaslon ali na tiskalnik (gl. sliko 2.2 - 2):

- zaslon - 80 kolon
- zaslon - 132 kolon
- lokalni tiskalnik
- sistemski tiskalnik.

Dodane so še možnosti:

- testni izpis na lokalni tiskalnik
- testni izpis na sistemski tiskalnik
- urejanje izpisa
- kontrolni pregled.

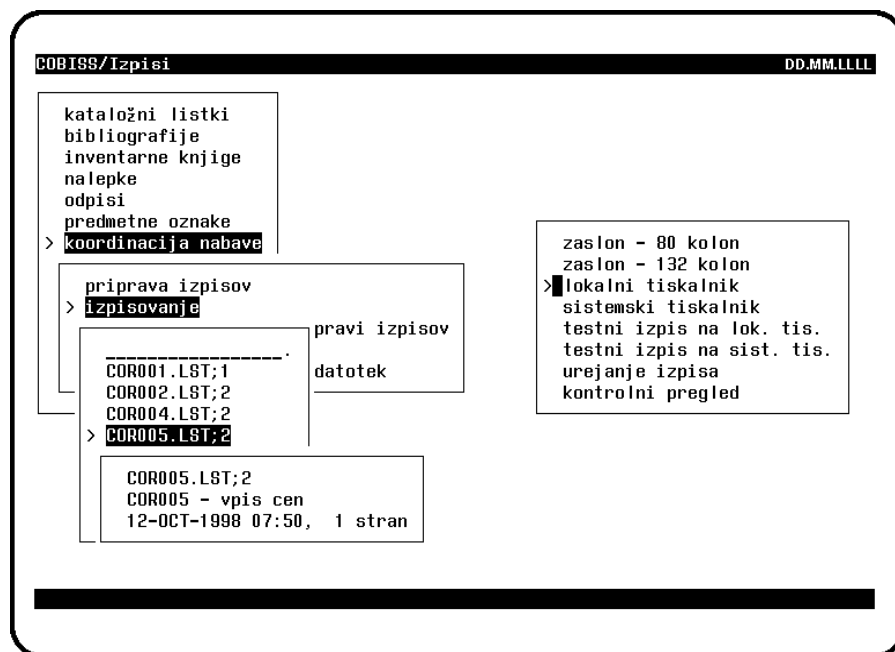
IZPIS NA ZASLON

Pred izpisom na tiskalnik je priporočljivo, da izpis vsebinsko najprej preverimo na zaslonu. Za širše izpise uporabimo možnost zaslon - 132 kolon, za običajne pa zaslon - 80 kolon. Izpisovanje prekinemo s tipko **[Esc]**.

Opozorilo:

Nekateri terminali ne omogočajo izpisa v 132 kolonah.

Slika 2.2 - 2: Meni z možnostmi za izpisovanje

IZPIS NA TISKALNIK

Na tiskalnik lahko izpisujemo le datoteke tipa LST, predpogoj za izpis pa je, da imamo pravilno nastavljene potrebne parametre za tiskanje (gl. poglavje 3.9 *Nastavitve in Dodatek C*).

Možnost lokalni tiskalnik izberemo, če je tiskalnik priključen neposredno na terminal ali osebni računalnik, možnost sistemski tiskalnik pa, če je tiskanju z več delovnih mest namenjen en tiskalnik (queue). V obeh primerih se datoteka izpiše v celoti.

Predvsem pri daljših izpisih je priporočljivo, da pred izpisom celotne liste izberemo možnost testni izpis na lokalni tiskalnik ali tudi testni izpis na sistemski tiskalnik. Izpišeta se le prvi dve strani izbrane liste, tako da lahko pred izpisom celotne liste preverimo, ali le-ta ustreza pričakovanjem.

Najpogostejša vzroka za to, da z izpisom nismo zadovoljni, sta:

- napačna nastavitve parametra *Printer* (gl. poglavje 3.9 *Nastavitve*)
- napačna nastavitve parametrov v tiskalniku, predvsem dolžina strani *Page Lg* (gl. *Dodatek C*).

UREJANJE IZPISA

Možnost izberemo, če želimo datoteko pred izpisom še dopolniti (to lahko storimo tudi preko menija *delo z datotekami* (gl. poglavje 3.8 *Urejanje*). Pri tem moramo biti zelo pazljivi, ker je obstoječa datoteka že pripravljena za izpis na zaslon ali na tiskalnik, zato lahko vsako kasnejše urejanje datoteke povzroči napake na izpisu (napačna dolžina vrstice, napačen razpored po straneh, napačno preklapljanje med poudarjenim in navadnim tiskom ipd.).

KONTROLNI PREGLED

Možnost izberemo, če želimo datoteko pred izpisom še pregledati ali iz celotne datoteke za izpis izločiti le nekatere strani.

Po potrditvi izbire lahko pregledujemo izbrano datoteko. V prvi vrstici okna se izpiše ime datoteke, format, del strani in stran, ki je trenutno izpisana na zaslonu, na dnu okna pa najpomembnejše ukazne tipke, ki jih lahko uporabljamo pri pregledovanju.

Format pomeni velikost ene strani, tj. število vrstic na strani in število znakov v vrstici (npr. `Format: 160x80`). Zaradi kombinacije črk različnih velikosti v posameznih izpisih je podatek le okviren.

Zaradi omejene velikosti zaslona je na njem viden le **del vsake strani izpisa**. Ena stran izpisa na tiskalniku je razdeljena na do osem delov, ki se izpišejo na zaslonu, kar je odvisno od vrste izpisa in števila stolpcev (enokolonski oz. dvokolonski izpis). Tako enokolonski kot dvokolonski izpisi se na zaslonu izpisujejo enokolonsko. Številka pred poševno črto pomeni **del strani**, ki je trenutno izpisan na zaslonu, številka za črto pa **število vseh delov** te strani (npr. `del: 3/8`).

Podobno je strukturiran tudi **podatek o številu strani**. Številka pred poševno črto pomeni **stran**, ki je trenutno izpisana na zaslonu, številka za črto pa **število vseh strani** izpisne liste (npr. `stran: 3/7`).

Na sliki 2.2 - 3 je prikazan del strani iz blagajniške priloge z DDV.

Opozorilo:

Za pripravo nelatiničnih izpisov je treba nastaviti posamezno pisavo na ON v parametru `Script` (gl. poglavje 3.9 Nastavitve). Za pravilno tiskanje in prenos izpisov se morajo nastavitve pisav ujemati z nastavitvami pri kreiranju teh izpisov.

V nelatiničnih izpisih se za posamezna podpolja iz zapisa pisava določi po algoritmu krmiljenja pisav v bibliografskih zapisih (gl. priložnik COMARC/B Dodatek D1). Razrešitve kod iz šifrantov se izpisujejo glede na nastavitve pisav v parametru `Script`.

CIR305.LST;1007 Format: 64x80 del: 1/3 stran: 1/1					
COBISS Kooperativni online bibliografski					
50300 Univerzitetna knjižnica Maribor					
CIR305 Blagajniška priloga z DDV za dan: 08.07.2002 (št. rač. 5763/2002 - 5771)					
Zap. št.	Številka izkaznice	Opis storitve	Čas	Številka računa	Trn v
1.	0059413	1.opomin - knjige	09:00	5763/2002	1
2.	0060219	1.opomin - knjige	09:04	5764/2002	1
3.	0042600	1.opomin - knjige	09:14	5765/2002	1
4.	0044928	1.opomin - knjige	09:23	5766/2002	1
5.	0044649	4.opomin - knjige 3000,00	09:39	5767/2002	1
6.	0029908	članarina - zaposleni	09:53	5768/2002	1
7.	0038139	članarina - zaposleni	09:58	5769/2002	1
PF1KP7-izhod KP5-naslednja stran KP8-prejšnja stran KP0-stran PF1PF3-iskanje					

Slika 2.2 - 3: Kontrolni pregled

Pri pregledovanju izpisa lahko uporabimo naslednje ukazne tipke:

↑: pomik za del strani naprej

↓: pomik za del strani nazaj

KP5: pomik za eno stran naprej

KP8: pomik za eno stran nazaj

KP0: pomik na izbrano stran

PF1 PF3: iskanje niza znakov

PF1 KP7: prekinitvev pregledovanja in možnost izločitve dela datoteke

Esc (F1) ali **Ctrl Z**: prekinitvev pregledovanja brez možnosti izločitve dela datoteke.

Če pregledovanje prekinemo s tipkama **PF1 KP7**, nas program vpraša želite izločiti del datoteke? (D/N). Če to želimo, pritisnemo tipko **D** in nato vpišemo strani, ki jih želimo izločiti.

Primer:

strani: 3,5-8,13,17

(Izločimo strani 3, 5, 6, 7, 8, 13 in 17.)

Izločene strani se shranijo v datoteko z enakim imenom, le da ima ta datoteka še končnico "_EXTR". Če npr. iz datoteke ETI001.LST izločimo nekaj strani, se le-te shranijo v datoteko ETI001_EXTR.LST. S to datoteko lahko

postopamo enako kot z vsako drugo (lahko jo izpišemo, urejamo, preimenujemo, brišemo ...).

Pregledovanje kontrolnega izpisa lahko prekinemo tudi s tipko **Esc** (**F11**) ali s kombinacijo tipk **Ctrl** **Z**, ki omogočata neposreden izhod iz pregledovalnika.